

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.4.2014
COM(2014) 239 final

2014/0131 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που θα ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, όσον αφορά την έκδοση σύστασης προς συμπλήρωση της σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο του στόχου για τη συνέχιση και την ενίσχυση των υφιστάμενων επιτυχημένων πρακτικών όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της, και σύμφωνα με τους κανόνες των Συνθηκών, σκοπός της παρούσας πρότασης είναι να καθοριστεί η θέση της Ένωσης στην 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, όσον αφορά την έκδοση σύστασης που θα συμπληρώνει τη σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία.

Η σύμβαση της ΔΟΕ αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία (εφεξής «η σύμβαση») είναι μία από τις οκτώ θεμελιώδεις συμβάσεις της ΔΟΕ –οι οποίες αποτελούν τα βασικά διεθνή πρότυπα εργασίας– και θεωρείται ως μέσο για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η ΔΟΕ, με την έκδοση της σύμβασης το 1930, κάλεσε τα κράτη μέλη να καταστείλουν τη χρήση αναγκαστικής εργασίας το συντομότερο δυνατόν και να ποινικοποιήσουν τη συγκεκριμένη παράβαση. Ωστόσο, περισσότερα από 80 χρόνια αργότερα και παρά τη σχεδόν καθολική κύρωση της σύμβασης, η πρακτική εξακολουθεί να υφίσταται, αν και με διαφορετικές μορφές από εκείνες που προκάλεσαν τις εν λόγω ανησυχίες στις αρχές του εικοστού αιώνα· κατά τις εκτιμήσεις της ΔΟΕ, τουλάχιστον 20,9 εκατομμύρια άτομα είναι θύματα αναγκαστικής εργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σκοπός της σύμβασης της ΔΟΕ που θα εξεταστεί από την 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας (εφεξής «η συνδιάσκεψη») είναι να αντιμετωπιστούν τα κενά στην εφαρμογή με στόχο την καλύτερη πρόληψη της εμπορίας ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση, καθώς και την προστασία και αποζημίωση των θυμάτων αναγκαστικής εργασίας.

Η έγκριση πρωτοκόλλου σχετικά με το ίδιο θέμα περιλαμβάνεται επίσης στην ημερήσια διάταξη της συνδιάσκεψης και αποτελεί αντικείμενο χωριστής σύστασης για την έκδοση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την παροχή εξουσιοδότησης για την έναρξη διαπραγματεύσεων.

1.1. Εξέταση και ενδεχόμενη έγκριση σύστασης προς συμπλήρωση της σύμβασης της ΔΟΕ αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία, κατά την 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, που θα διεξαχθεί από τις 28 Μαΐου έως τις 12 Ιουνίου 2014

Στην ημερήσια διάταξη της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας του 2014 περιλαμβάνεται ένα σημείο που αφορά τον καθορισμό προτύπου για τη «συμπλήρωση της σύμβασης αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία», με σκοπό την έγκριση πρωτοκόλλου και/ή σύστασης.

Το συγκεκριμένο σημείο της ημερήσιας διάταξης της συνδιάσκεψης είχε επιλεγεί από την 317η σύνοδο του διοικητικού συμβουλίου της ΔΟΕ (Μάρτιος του 2013) ως σημείο για τον καθορισμό προτύπου με ενιαία συζήτηση κατά την 103η σύνοδο της συνδιάσκεψης¹. Η απόφαση αυτή ακολουθεί τις συστάσεις της συνεδρίασης εμπειρογνομόνων που πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο του 2013 σχετικά με την αναγκαστική εργασία και την εμπορία ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση, η οποία είχε συγκληθεί από το διοικητικό συμβούλιο της ΔΟΕ «για να εντοπιστούν τα κενά στην υπάρχουσα κάλυψη των προτύπων της ΔΟΕ ώστε να προσδιοριστεί κατά πόσον υπάρχει ανάγκη θέσπισης προτύπων με σκοπό: i) να συμπληρωθούν οι

¹ GB.317/INS/2(Rev.) και πρακτικό αποφάσεων, 25 Μαρτίου 2013.

συμβάσεις της ΔΟΕ για την αναγκαστική εργασία, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα θέματα της πρόληψης και της προστασίας των θυμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αποζημίωσης· και ii) να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα της εμπορίας ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση»². Η διαδικασία αποτελεί μέρος του πλαισίου δράσης της ΔΟΕ για τον αποτελεσματικό και οικουμενικό σεβασμό, προώθηση και εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών και δικαιωμάτων κατά την εργασία την περίοδο 2012-2016³.

Η μορφή της(των) πράξης(-εων) που υποβλήθηκε(-αν) –πρωτόκολλο και/ή σύσταση– θα αποφασιστεί από την ίδια τη διάσκεψη, με βάση τις προτάσεις που υποβλήθηκαν από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας στην έκθεση που υπέβαλε στη διάσκεψη τον Μάρτιο του 2014, μετά τη διαβούλευση της τριμερούς σύνθεσης της ΔΟΕ στα τέλη του 2013⁴. Ορισμένες συνθέσεις ευνοούν την έκδοση σύστασης η οποία να συνοδεύει πρωτόκολλο, άλλες ευνοούν την έκδοση σύστασης και μόνο· έτσι, η έκβαση της συνδιάσκεψης ως προς τη σχετική απόφαση είναι αβέβαιη⁵. Η σύσταση θα συμπληρώσει τη σύμβαση και, ενδεχομένως, το πρωτόκολλο με την παροχή πιο λεπτομερών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με την εφαρμογή των βασικών αρχών της σύμβασης και, ενδεχομένως, του πρωτοκόλλου. Η παρούσα πρόταση εστιάζεται στο περιεχόμενο της σύστασης αυτής σε κάθε περίπτωση, βάσει της έκθεσης που υποβλήθηκε στη διάσκεψη.

1.2. Περιεχόμενο της προτεινόμενης σύστασης

Στόχος του(των) υπό εξέταση προτύπου(-ων) είναι «να αντιμετωπιστούν τα κενά στην εφαρμογή των εκ των προτέρων μέτρων πρόληψης, προστασίας και αποζημίωσης, για να επιτευχθεί η αποτελεσματική εξάλειψη της αναγκαστικής εργασίας».

Η πρόταση σύστασης, που αποτελεί την έκθεση IV (2B) η οποία υποβλήθηκε στην 103η σύνοδο της ΔΣΕ⁶, εξετάζει τις ακόλουθες πτυχές:

- Εθνικές πολιτικές: όπως σχέδια δράσης, φορείς συντονισμού και παρακολούθησης, συλλογή δεδομένων·
- Πρόληψη: στρατηγικές για την αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών της αναγκαστικής εργασίας, όπως η ενδυνάμωση ειδικών ευαίσθητων ομάδων του πληθυσμού, η κάλυψη και η επιβολή της εργατικής νομοθεσίας, η ευαισθητοποίηση, τα προγράμματα κατάρτισης και προσανατολισμού για τους μετανάστες πριν από την αναχώρηση, η χρήση γλωσσών/μετάφρασης, οι συνεκτικές μεταναστευτικές πολιτικές και η διεθνής συνεργασία για τη μετανάστευση, τα κατώτατα όρια κοινωνικής προστασίας, η μείωση του

² Τριμερής συνάντηση εμπειρογνομόνων σχετικά με την αναγκαστική εργασία και την εμπορία ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση (Γενεύη, 11-15 Φεβρουαρίου 2013), Έκθεση προς συζήτηση κατά την τριμερή συνάντηση εμπειρογνομόνων σχετικά με την ενδεχόμενη έγκριση πράξης της ΔΟΕ για την συμπλήρωση της σύμβασης για την αναγκαστική εργασία, 1930 (αριθ. 29) (TMELE/2013)· Τελική έκθεση (TMELE/2013/7)· Συμπεράσματα που εγκρίθηκαν κατά τη συνάντηση (TMELE/2013/6).

³ ΔΟΕ: Ψήφισμα για τη συνέχεια της συζήτησης σχετικά με τις θεμελιώδεις αρχές και τα δικαιώματα στην εργασία, Διεθνής Συνδιάσκεψη Εργασίας, 101η σύνοδος, Γενεύη, 2012, παράγραφοι 8-31.

⁴ <http://www.ilo.org/ilc/ILCSessions/103/reports/reports-to-the-conference/lang--en/index.htm>

⁵ Βλ. τις απαντήσεις που εστάλησαν για τη διαβούλευση στην έκθεση IV (2A) που υποβλήθηκε στη συνδιάσκεψη http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_239813.pdf

⁶ Διαθέσιμη για το κοινό στον ιστότοπο της ΔΟΕ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_239814.pdf

εμπορίου και της ζήτησης αγαθών και υπηρεσιών που ενέχουν αναγκαστική εργασία·

- Προστασία των θυμάτων με τη συναίνεσή τους κατόπιν ενημέρωσης και όχι ανάλογα με τη διαθεσιμότητά τους να συνεργαστούν στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών: παροχή άμεσης βοήθειας και μακροχρόνιας αποκατάστασης και επανόρθωσης για όλα τα θύματα, παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, στέγης, υλικών αγαθών, κοινωνικής και οικονομικής υποστήριξης, παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης, παροχή προστασίας από πράξεις εκφοβισμού και αντίποινα, καθώς και από τιμωρία για εγκλήματα που εξαναγκάστηκαν να διαπράξουν, παροχή ειδικής προστασίας σε παιδιά με, κατά τεκμήριο, καθεστώς ανηλίκου και διακινούμενους εργαζόμενους, με προβλεπόμενη περίοδο περισυλλογής και αποκατάστασης, άδεια προσωρινής ή μόνιμης διαμονής, ανάλογα με την περίπτωση, καθώς και ασφαλής και, κατά προτίμηση, εθελοντικός επαναπατρισμός· μέτρα κατά δόλιων υπηρεσιών εύρεσης εργασίας·
- Αποζημίωση και πρόσβαση στη δικαιοσύνη: πρόσβαση σε κατάλληλα έννομα μέσα προστασίας για όλα τα θύματα, δικαίωμα αποζημίωσης και αποκατάστασης των ζημιών, λήψη πληροφοριών και συμβουλών, δυνατότητα εκπροσώπησης των θυμάτων, πρόσβαση σε έννομα μέσα προστασίας ανεξάρτητα από την ιθαγένεια των θυμάτων και το νομικό καθεστώς τους στο έδαφος του κράτους, κονδύλια για τη αποζημίωση των θυμάτων·
- Επιβολή του νόμου: επιθεώρηση εργασίας, δήμευση των κερδών από την αναγκαστική εργασία, ευθύνη των νομικών προσώπων, τιμωρία των αυτουργών, δείκτες για την ταυτοποίηση των θυμάτων·
- Διεθνής συνεργασία: τεχνική συνεργασία, αμοιβαία νομική συνδρομή, ανταλλαγή πληροφοριών και ορθών πρακτικών·

Η πρόταση σύστασης θα αποτελέσει τη βάση των διαπραγματεύσεων για τη σύσταση που πρόκειται να εγκριθεί στην 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας.

1.3. Κατανομή αρμοδιοτήτων στον τομέα της σύμβασης και της προτεινόμενης σύστασης

Οι προτεινόμενες διατάξεις της σύστασης καλύπτονται εν μέρει από τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Ένωση από τις Συνθήκες. Επιπλέον, πολλές από αυτές αφορούν τομείς του ενωσιακού δικαίου στους οποίους ο βαθμός κανονιστικής ρύθμισης σε επίπεδο ΕΕ είναι ήδη πολύ υψηλός.

Η σύσταση εξετάζει πτυχές που αφορούν την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και την προστασία των θυμάτων, πτυχές που σχετίζονται πρωτίστως με τη δικαστική συνεργασία στον ποινικό τομέα⁷, όπου οι κανόνες ορίζονται από την οδηγία 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων («καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων») και την οδηγία 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων εγκληματικών πράξεων («δικαιώματα των θυμάτων»). Οι πτυχές αυτές εξετάζονται επίσης από το πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, καταστολή και δίωξη της εμπορίας προσώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη

⁷

Άρθρο 82 παράγραφος 2 και άρθρο 83 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, του 2000, κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος («πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την εμπορία ανθρώπων»), της οποίας η ΕΕ αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος.

Η σύσταση θα εξετάζει πτυχές που αφορούν τον τομέα κοινωνικής πολιτικής⁸, όπου οι απαιτήσεις καθορίζονται κυρίως από την οδηγία 91/533/ΕΟΚ σχετικά με την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας («γραπτή δήλωση») και την οδηγία 2008/104/ΕΚ για την προσωρινή εργασία μέσω πρακτορείων, καθώς και από τις οδηγίες για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, τον χρόνο εργασίας, την προστασία των νέων κατά την εργασία ή την προστασία της μητρότητας⁹.

Η σύσταση θα αφορά πτυχές που σχετίζονται με τον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης¹⁰, όπου οι απαιτήσεις ορίζονται κυρίως από την οδηγία 2004/81/ΕΚ σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, και την οδηγία 2009/52/ΕΚ όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών («κυρώσεις των εργοδοτών»), θεσπίζοντας κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών, κατά των εργοδοτών που εκμεταλλεύονται παράτυπους μετανάστες και προβλέποντας μέτρα για την αποζημίωση των θυμάτων αυτής της εκμετάλλευσης.

Η σύσταση μπορεί, για λόγους προστασίας των διακινούμενων εργαζομένων, να έχει αντίκτυπο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων που εξασφαλίζεται με το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και τον κανονισμό 492/2011 που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης. Η σύσταση πρόκειται, επίσης, να επηρεάσει τις διεθνείς συμφωνίες, την αναπτυξιακή συνεργασία και τις εμπορικές πράξεις της ΕΕ στις οποίες γίνεται μνεία στα βασικά εργασιακά πρότυπα και στην κύρωση και την αποτελεσματική εφαρμογή των θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ από τρίτες χώρες, υποψήφιες χώρες και την ΕΕ.

Ταυτόχρονα, η σύσταση θα εξετάζει επίσης θέματα που δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην ΕΕ από τις Συνθήκες.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Ανευ αντικειμένου.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Στην 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας θα ανατεθεί να εξετάσει και να εγκρίνει την προαναφερόμενη πρόταση σύστασης προς συμπλήρωση της σύμβασης της ΔΟΕ αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία.

Η σύσταση, ως τέτοια, δεν έχει δεσμευτική ισχύ και δεν υπόκειται σε κύρωση από τα μέλη της ΔΟΕ. Ωστόσο, η σύσταση χρησιμοποιείται από τους φορείς ελέγχου της εφαρμογής των προτύπων της ΔΟΕ για την αξιολόγηση της εφαρμογής των σχετικών προτύπων εργασίας και

⁸ Άρθρο 153 της ΣΛΕΕ.

⁹ Οδηγία 89/391/ΕΟΚ, οδηγία 94/33/ΕΟΚ, οδηγία 2003/88/ΕΚ, οδηγία 92/85/ΕΟΚ.

¹⁰ Άρθρο 79 της ΣΛΕΕ.

παρέχει κατευθύνσεις για τις εθνικές πολιτικές, τη νομοθεσία και την πρακτική. Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 6 στοιχεία β) και γ) του καταστατικού της ΔΟΕ, η έγκριση της σύστασης συνεπάγεται ορισμένες υποχρεώσεις για τα συμβαλλόμενα μέρη. Ως προς αυτό, κάθε συμβαλλόμενο μέρος πρέπει να δρομολογήσει νομοθετικές ή διοικητικές διαδικασίες εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος προκειμένου να εξετάσει την εφαρμογή της στην εσωτερική έννομη τάξη, πρέπει να ενημερώσει τη ΔΟΕ σχετικά με τα μέτρα που έλαβε για να ευθυγραμμίσει την έννομη τάξη με τη σύσταση και, εάν αποφασίσει να μην εφαρμόσει τη σύσταση, πρέπει να υποβάλει εκθέσεις στη ΔΟΕ, σε κατάλληλα χρονικά διαστήματα, σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση του εθνικού δικαίου και των πρακτικών όσον αφορά τα θέματα που εξετάζονται στη σύσταση.

Προκύπτει ότι η σχεδιαζόμενη σύσταση θα αποτελέσει πράξη ενός οργάνου που έχει συσταθεί με διεθνή συμφωνία η οποία θα παράγει έννομα αποτελέσματα κατά την έννοια του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

Μόνο τα κράτη που είναι μέλη της ΔΟΕ μπορούν να προτείνουν τροποποιήσεις και να ψηφίσουν για την έγκριση της σύστασης στη Διεθνή Συνδιάσκεψη Εργασίας. Η Ένωση προσκαλείται στη διάσκεψη με καθεστώς παρατηρητή.

Ωστόσο, δεδομένου ότι η σύσταση θα αφορά θέματα που εμπίπτουν τόσο στις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Ένωση από τις Συνθήκες όσο και στην αποκλειστική εθνική αρμοδιότητα, η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να ενεργούν από κοινού σε πνεύμα καλόπιστης συνεργασίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της ΣΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη, όταν ενεργούν στο πλαίσιο της ΔΟΕ, θα πρέπει επίσης να ενεργούν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης.

Στο παρόν στάδιο, φαίνεται ότι η προτεινόμενη σύσταση είναι σύμφωνη με τις κατευθύνσεις της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης στον εν λόγω τομέα. Δεν υπάρχει αντίφαση μεταξύ των γενικών αρχών που επιδιώκονται με την προτεινόμενη σύσταση και της νομοθεσίας και των πολιτικών της Ένωσης, και δεν υφίσταται εκ πρώτης όψεως ασυμβίβαστο μεταξύ της προτεινόμενης σύστασης και του κεκτημένου της Ένωσης.

Ωστόσο, τροπολογίες στο προτεινόμενο κείμενο κατά τη διάρκεια της διάσκεψης θα πρέπει να προτείνονται ή να γίνονται δεκτές μόνο εάν είναι συμβατές με την ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης.

4. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενεργούν στο πλαίσιο των οργάνων της ΔΟΕ από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης με συντονισμένο τρόπο. Δεδομένου του νομικού πλαισίου της ΔΟΕ, μόνο τα κράτη μέλη μπορούν να προτείνουν τροπολογίες και να ψηφίζουν καθ' όλη τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων. Κατά συνέπεια, τα κράτη μέλη –που ενεργούν τόσο στο πλαίσιο των εθνικών τους αρμοδιοτήτων όσο και από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης– και η Επιτροπή θα πρέπει να αναλάβουν κοινή δράση σε πνεύμα καλόπιστης συνεργασίας. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα πρέπει να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή υπεράσπιση των συμφερόντων της Ένωσης και των κρατών μελών της. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίζονται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, από τους καλύτερους διαθέσιμους εμπειρογνώμονες τόσο των κρατών μελών όσο και της Επιτροπής.

Λόγω της αλληλεπίδρασης μεταξύ του πρωτοκόλλου και της σύστασης που αποτελούν αντικείμενο των συζητήσεων και των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο της διάσκεψης στην ίδια επιτροπή, οι λεπτομέρειες της θέσης της Ένωσης θα πρέπει να λαμβάνονται αφού συνυπολογιστεί η διαπραγματευτική θέση που καθορίζεται για το πρωτόκολλο.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέση που θα ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, όσον αφορά την έκδοση σύστασης προς συμπλήρωση της σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 82 παράγραφος 2, το άρθρο 83 παράγραφος 1, το άρθρο 153 και το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) αριθ. 29 του 1930 για την αναγκαστική εργασία (εφεξής «η σύμβαση»), καλεί τα συμβαλλόμενα μέρη της να καταστείλουν τη χρήση αναγκαστικής εργασίας το συντομότερο δυνατό και να ποινικοποιήσουν την παράβαση.
- (2) Στην ημερήσια διάταξη της 103ης συνόδου της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας, η οποία θα πραγματοποιηθεί από τις 28 Μαΐου έως 12 Ιουνίου 2014 (εφεξής «η συνδιάσκεψη»), περιλαμβάνονται –προς εξέταση και έγκριση– προτάσεις για την έκδοση σύστασης προς συμπλήρωση της σύμβασης (εφεξής «σχέδιο σύστασης»).
- (3) Στόχος του σχεδίου σύστασης είναι να αντιμετωπιστούν τα κενά στην εφαρμογή μέτρων για την προώθηση της πρόληψης της εμπορίας ανθρώπων για εργασιακή εκμετάλλευση, καθώς και την προστασία και αποζημίωση των θυμάτων αναγκαστικής εργασίας.
- (4) Οι κανόνες δυνάμει της σύμβασης και οι διατάξεις της προτεινόμενης σύστασης καλύπτονται εν μέρει από τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στην Ένωση από τις Συνθήκες. Επιπλέον, το σχέδιο σύστασης θα επηρεάσει το κερτημένο στους τομείς της κοινωνικής πολιτικής¹¹, του ασύλου και της μετανάστευσης¹², της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων¹³ και των θεμελιωδών δικαιωμάτων¹⁴. Ειδικότερα, οι

¹¹ Συμπεριλαμβάνονται η οδηγία 91/533/ΕΟΚ σχετικά με την υποχρέωση του εργοδότη να ενημερώνει τον εργαζόμενο για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή τη σχέση εργασίας («γραπτή δήλωση»), η οδηγία 2008/104/ΕΚ περί της εργασίας μέσω εταιρείας προσωρινής απασχόλησης, καθώς και οι οδηγίες για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, όπως της οδηγίας-πλαίσου 89/391/ΕΟΚ, της οδηγίας 2003/88/ΕΚ σχετικά με το χρόνο εργασίας, της οδηγίας 94/33/ΕΟΚ για την προστασία των νέων κατά την εργασία και της οδηγίας 92/85/ΕΟΚ για την προστασία της μητρότητας.

¹² Ειδικότερα, η οδηγία 2004/81/ΕΚ σχετικά με τον τίτλο παραμονής που χορηγείται στους υπηκόους τρίτων χωρών θύματα εμπορίας ανθρώπων ή συνέργειας στη λαθρομετανάστευση, οι οποίοι συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές, και η οδηγία 2009/52/ΕΚ για τις κυρώσεις των εργοδοτών.

¹³ Άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και κανονισμός 492/2011 που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης.

¹⁴ Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, άρθρο 4 (απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας), άρθρο 5 (απαγόρευση της δουλείας και της

περισσότερες διατάξεις του σχεδίου σύστασης υπήρξαν αντικείμενο της οδηγίας 2011/36/ΕΕ για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων («για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων»), κατά περίπτωση, και της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων εγκληματικών πράξεων («δικαιώματα των θυμάτων»). Οι πτυχές αυτές εξετάζονται επίσης από το πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, καταστολή και δίωξη της εμπορίας προσώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, το οποίο συμπληρώνει τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών, του 2000, κατά του διακρατικού οργανωμένου εγκλήματος («πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την εμπορία ανθρώπων»), της οποίας η ΕΕ αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος. Η σύσταση πρόκειται, επίσης, να επηρεάσει τις διεθνείς συμφωνίες, την αναπτυξιακή συνεργασία και τις εμπορικές πράξεις της ΕΕ, στις οποίες γίνεται μνεία στα βασικά εργασιακά πρότυπα και στην κύρωση και την αποτελεσματική εφαρμογή των θεμελιωδών συμβάσεων της ΔΟΕ από τρίτες χώρες, υποψήφιες χώρες και την ΕΕ.

- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 6 στοιχεία β) και γ) του καταστατικού της ΔΟΕ, η έγκριση της σύστασης συνεπάγεται ορισμένες υποχρεώσεις για τα συμβαλλόμενα μέρη. Η σύσταση παρέχει επίσης κατευθύνσεις για τις εθνικές πολιτικές, τη νομοθεσία και την πρακτική και χρησιμοποιείται από τους φορείς ελέγχου της εφαρμογής των προτύπων της ΔΟΕ για την αξιολόγηση της εφαρμογής των σχετικών προτύπων εργασίας. Συνεπάγεται ότι το σχέδιο σύστασης θα αποτελέσει πράξη ενός οργάνου που έχει συσταθεί με διεθνή συμφωνία η οποία θα παράγει έννομα αποτελέσματα.
- (6) Βάσει των ανωτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ, είναι αναγκαίο το Συμβούλιο να εγκρίνει απόφαση σχετικά με τη θέση που θα ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης όσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. Τα κράτη μέλη θα ενεργήσουν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης, η οποία δεν είναι μέλος της ΔΟΕ¹⁵.
- (7) Επειδή ενδέχεται να γίνουν αλλαγές στο σχέδιο σύστασης πριν από την έγκρισή του από τη Διεθνή Διάσκεψη Εργασίας, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ότι τα κράτη μέλη, ενεργώντας από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης, δύνανται να προτείνουν τροποποιήσεις ή να συμφωνήσουν σε τροποποιήσεις κατά τη διάρκεια της Διάσκεψης όσον αφορά ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ένωσης, εάν οι τροποποιήσεις αυτές είναι συμβατές με την ισχύουσα νομοθεσία της ΕΕ.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο μόνο

1. Η θέση της Ένωσης κατά την 103η σύνοδο της διεθνούς διάσκεψης εργασίας είναι να στηρίζει την έγκριση του εξεταζόμενου σχεδίου σύστασης. Το κείμενο του σχεδίου σύστασης αποτελεί την έκθεση IV (2B) που υποβάλλεται στην 103η σύνοδο της ΔΟΕ¹⁶.

καταναγκαστικής εργασίας), άρθρο 15 (ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία), άρθρο 24 (δικαιώματα του παιδιού), άρθρο 31 (δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας) και άρθρο 32 (απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία).

¹⁵ Γνωμοδότηση 2/91 του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 19ης Μαρτίου 1993, Συλλογή 1993, σ. I-1061, σκέψη 26.

¹⁶ Διαθέσιμη για το κοινό στον ιστότοπο της ΔΟΕ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/--relconf/documents/meetingdocuments/wcms_239814.pdf

2. Η θέση της Ένωσης, που ορίζεται στην παράγραφο 1, λαμβάνεται από τα κράτη μέλη, τα οποία ενεργούν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης, κατά την έγκριση των διατάξεων της σύστασης στην 103η σύνοδο της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας.
3. Μη ουσιώδεις τροποποιήσεις της θέσης αυτής ενδέχεται να συμφωνηθούν στο πλαίσιο των οργάνων της ΔΟΕ από τα κράτη μέλη, τα οποία ενεργούν από κοινού προς το συμφέρον της Ένωσης, χωρίς περαιτέρω απόφαση του Συμβουλίου.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*